

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOORPORATA ELEKTROENERGJITIKO SHQIPTARE

PLANI I SIGURIMIT DHE KOORDINIMIT NE PUNE (PSK)

**“HARTIM PROJEKT PER REABILITIMIN E TUNELIT
TE SHKARKIMIT PRANE DIGES SE ZADEJES”**

FAZA: PROJEKT ZBATIMI

“HE & SK 11” sh.p.k

Rr. Mustafa Matohiti, banesa nr.31,

kati perdhe, hyrja 1

Tepelene – Shqiperi

Email: heskshpk@gmail.com

SHKURT 2022

Permbajtje

1) Hyrje

2) Qellimi dhe objektivat e Planit te Sigurimit dhe Koordinimit ne Pune si dhe Kuadrit ligjor perkates.

- a) *Pershkrimi i qellimit dhe objektivat e PSK*
- b) *Pershkrimi i permbledhur i kuadrit ligjor edhe instutucional qe lidhen me projektin*

3) Pershkrimi i Projektit.

- a) *Pershkrimi i qellimit te projektit*
- b) *Pozicioni Gjeografik i zones se projektit*
- c) *Planimetria e zones se projektit*

4) Manuali per Sigurimin dhe Koordinimit ne Pune.

5) Termat e Manualit per Sigurimin Teknik dhe Shendetit ne Pune.

1) Hyrje

Diga e Zadejes ne HEC Vau i Dejës ku parashikohet te rehabilitohet tuneli I shkarkimit ndodhet ne Vaun e Djes ne pjesen veriore te Shqiperise.

Ajo eshte nje dige e Klasit te I-rë me lartesi 60 m. Diga eshte me mbushje me gure dhe berthame argjile

Diga e Zadejes sebashku me 3 diga te tjera ka krijuar liqenin e HEC Vau I Dejes me volum total aktual prej afro 499 milion m³. Volumi I trupit te diges me mbushje me gure dhe me berthame argjile eshte 3.1 milion m³ ndersa kapaciteti I tunelit te shkarkimit prane diges sipas projektit eshte afro 3000 m³/sek. Sipas, studimeve dhe projekteve te mevonshme si dhe llogaritjeve tona hidraulike, ky kapacitet mund te shfrytezohet pa krijuar probleme per prurje deri ne 1800 m³/sek. Ne prurje me te medha shkarkimi ne tunel mund te krijohen probleme teknike gjate levizjes se ujit per shkak te krijimit te turbulencave qe mund te kete gjate kesaj levizje.

Siguria e diges se Zadejes është mjaft e rëndësishme jo vetëm për prodhimin e energjisë elektrike, por edhe zhvillimin ekonomik te vendit si dhe për aspektet sociale që lidhen me jetesën e banorëve të zonës së rrjedhes së poshtme të lumit Drin. Kjo dige sipas rekomandimeve te ICOLD eshte e klasifikuar si dige e klasit te pare dhe ne rast te ndonje prishje te mundshme te saj, numri I njerezve ne rrezik eshte shume I larte.

Me shume detaje per elementet kryesore te kesaj dige jepen ne anekset perkatese te projektit

Gjithashtu, theksojme se nje rendesi te vecante gjate zbatimit te projektit duhet te kete sigurimi I jetes se punonjesve qe do te punojne ne tunelper rehabilitimin e tij.

---

2) Qellimi dhe objektivat e Planit te Sigurimit dhe Koordinimit ne Pune si dhe kuadri ligjor.

a. Pershkrimi i qellimit dhe objektivat e Planit te Sigurimit dhe Koordinimit ne Pune.

Qellimi I Planit: Ky Plan ka per qellim te percaktoje rregulla te plota per administrimin e sigurise dhe shendetit ne pune gjate zbatimit te punimeve ne menyre qe te ofrohet nje vend pune i sigurt dhe i shendetshem, si dhe te sigurohet qe stafi i Kontraktorit dhe persona te tjere qe mund te ndodhen ne zone gjate procesit te punes, te mos ekspozohen ndaj rrezikut qe mund te sjelle veprimtaria e Kontraktorit.

Objektivat e Planit: Objektivat e ketij Plani konsistojne ne analizimin e faktoreve lokale e negative qe percaktojne masat qe duhet te merren ne lidhje me:

- Sigurine e shendetit te punonjesve ne pune,
- Sigurine teknike gjate procesit te punes
- Dhenien e masave zbutese per reduktimin e ndikimeve negative,
- Percaktimin e rregullave te sigurimit teknik,
- Kontrolllove te nevojshme mjekesore dhe teknike,
- Percaktimin e te drejtave dhe detyrave te punedhenesit dhe punemarresit ne kete objekt,

b. Kuadri ligjor ne lidhje me Sigurimin dhe Koordinimin ne Pune.

1. Ligji nr.8417,date 21.10.1998 "Per Kushtetuten e Republikes se Shqiperise".
2. Ligji Nr. 8681, date 02.11.2000 "Per projektimin, ndertimin, shfrytezimin dhe mirembajtjen e digave dhe dambave"
3. Ligji nr.date 18.02.2010.Ne mbeshtetje te neneve 78 dhe 83, pika 1 e Kushtetutes,me propozimin e Keshillit te Ministrave.
4. Ligji nr.7961 date 12.07.1995,"Per Kodin e Punes ne Republiken Shqiperise" ndryshuar me ligjin nr.8085 date 13.03.1996, dhe ligjin nr 9125 date 29.07.2003.
5. Ligji nr.7147 date 30.10.2003"Per Ratifikimin e Konventes nr 155 te Organizates Nderkombetare te Punes per "Sigurine ne Pune shendetin dhe ambientet e punes.
6. Ligji nr 9148 date 30.10.2003 "Per ratifikimin e Protokollit te vitit 2002 te Konventes me nr 155 te Organizates Nderkombetare te Punes per "Sigurine ne Pune, shendetin dhe ambientin e punes 1981.
7. Vendimi I Keshillit te Ministrave nr 692 date 13.12.2001"per masat e vecanta te sigurimit dhe mbrojtjes se shendetit ne pune "ndryshuar me Vendimin e Keshillit te Ministrave nr 742 date 06..11.2003.
8. Vendimi I Keshillit te Ministrave nr.207,date 09.05.2002 "Per percaktimin e punve te veshtira ose ose te rrezikshme ".
9. Vendimi I Keshillit te Ministrave nr 461, date 22.02.1998 "Per rregjistrin qe mbane punedhenesi per aksidentet ne pune dhe semundjet profesionale ".
- 10.Vendimi I Keshillit te Ministrave Nr. 147, date 18.03.2004 "Per Sigurine e Digave dhe Dambave"
- 11.Cdo dispozite tjeter ligjore e zbatueshme ne kete rast.

Marrja e masave mbrojtese individuale dhe kolektive ne pune eshte e detyrueshme sepse ndihmon ne mbrojtjen e shendetit te punonjesve dhe garanton sigurine ne pune.

---

3) Pershkrimi i Qellimit dhe Objektivat e Projektit.

Qellimi i këtij projekti është Rehabilitimi I Tunelit të shkarkimit pranë digës së Zadejes me synim rritjen e sigurisë së objekteve të HEC Vau I Dejes gjatë shkarkimeve të plotave të medha në kaskaden e lumit Drin dhe rritjen e kapaciteteve të prodhimit të kësaj energjie nga KESH sh.a.

Objektivat e Projektit:

(i) Rehabilitimi I tunelit të shkarkimit pranë digës së Zadejes përmes përmirësimit të gjendjes aktuale të sipërfaqeve të demtuara të dyshëmese dhe mureve anësore të tunelit të shkarkimit duke synuar eliminimin e zonave të demtuara nga fenomeni I kavitacionit dhe riparimin e zonave të demtuara si dhe zonave ku rezultojnë filtrime apo demtime të krijuar gjatë punës 50 vjeçare të tunelit si dhe mbrojtjes perkatëse,

(ii) përcaktimi i zgjidhjes më të mirë teknike e cila përmbush objektivin dhe siguron një zgjidhje të qëndrueshme, duke marrë në konsideratë mundësitë e realizimit bazuar në kritere tekniko-ekonomike, social mjedisore;

4) Manuali për Sigurimin dhe Koordinimin në Pune.

Për zbatimin e Planit të sigurimit dhe Koordinimit në Pune hartohet një manual për Sigurimin dhe koordinimin në pune nga Punëmarresi.

Punëmarresi duhet të përgatitë këtë manual I cili të zbatohet në baze të kuadrit ligjor të mesipërme në të gjitha *ndertimet civile dhe montime*.

Më poshtë jepet nën kryesore të këtij manuali të cilat duhet të kihet parasysh gjatë hartimit të manualit të PSK që do të hartojë Punëdhënësi në fillim të punës për zbatimin e këtij projekti

I- DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

NENI 1

Objekti: Ky manual ka për objekt përcaktimin e masave, që synojnë garantimin e sigurisë dhe shëndetit në pune të punëmarresve.

Masat: Shoqëria në cilësinë e punëdhënësit do të ndermarr të gjitha masat që mund të zbatohen nga ana teknike dhe që provoja ka treguar se janë të nevojshme për parandalimin e aksidenteve në pune ose semundjeve profesionale në lidhje me natyrën e punës, bazuar kjo në nenin 68 të kodit të punës.

NENI 2

Pagimi i Demit:

1. Shoqëria duhet të paguaj diferencën midis demit dhe shpërblimit që merr punëmarresi nga sigurimet shoqërore, kur aksidenti apo semundja profesionale është pasoje e fajësive së rendit të punëdhënësit .
2. Kur Shoqëria nuk e ka regjistruar punëmarresin në sigurime shoqërore, ai duhet të përballojë të gjitha shpenzimet që ka bërë punëmarresi si rezultat I aksidentit ose semundjes profesionale si dhe të gjitha demet si pasoje e mos regjistrimit.

NENI 3

Rregullat e sigurimit teknik: Shoqeria per te parandaluar aksidentet ne pune duhet te percaktoje qart rregullat e sigurimit teknik. Punemarresi eshte I detyruar te verifikojne nese skelet ne kushte te mira teknike per fillimin e punes, nese punemarresi veren qe skela nuk eshte e pershtatshme nuk eshte bere brenda parametrave te duhur dhe ve ne rrezik jeten e punemarresit, ai eshte I detyruar te mos filloje pune por te noftoje personat pergjegjes per gjendjen e skelave.

NENI 4

Sinjalet: Shoqeria do te vendos sinjale te dallueshme ne cdo vend pune qe paraqet rrezik per jeten dhe shendetin e punemarresave.

NENI 5

Kontrollet Mjeksore: Duke mare parasysh rreziqet e veqanta qe mund te vijne nga natyra e punes, Shoqeria do te organizoje kontrole periodike mjeksore te punemarresve te pakten nje here ne vit.

NENI 6

Raporti Mjeksore: Punemarresit qe punojne ne sektorin e prodhimit te Shoqerise duhet te jene te pajisur me raport mjeksor perpara se te punesohen.

NENI 7

Percaktimi i vendit te punes: Shoqeria per te mbrojtur jeten dhe shendetin e punemarresve ne pune, vendos punemarresit e tij sipas:

- a) Aftesive profesionale
- b) Gjendjes shendetsore bazuar ne viziten mjeksore te kryer nga mjeku I kompanise, para pranimit ne pune.
- c) Moshes.
- d) Gjinise.

NENI 8

Higjena dhe masat perkatese: Shoqeria do ti shpjegoje punemarresve te ekspozuar ndaj rrezikut, nevojen e zbatimit te masave te sigurise teknike dhe higjenes.

II- PERDORIMI I DETYRUESHEM I PAJISJEVE TE SIGURIMIT TEKNIK

Duke u bazuar dhe ne nenin 24 pika 1 dhe 2 te kodit te punes punemarresi eshte I detyruar te perdor veshjet dhe veglat e sigurimit teknik ne pune si me poshte vijojne:

- a. Punemarresi kryen me kujdes punen qe I ngarkohet
  - b. Punemarresi per kryrejen e punes duhet te perdor sipas rregullave te caktuara mjetet e punes, aparaturat mjetet e punedhensit dhe pajisjet e vena ne dispozicion te tij.
-

NENI 9

Organizimi I deges teknike te shoqerise: Administratori u ngarkon pergjegjesve te grupeve te montimit te drejta dhe detyrime te ndryshme, ne pajtim gjithmone me udhezimet e Shoqerise, si dhe detyrimin per ruajtjen e sigurimit dhe te parandalimin e aksidenteve ne pune.

Inxhinerat e sigurimit teknik duhet te japin udhezimet lidhur me masat per sigurimin, te inspektoje dhe te raportojne rastet problematike qe mund te ndodhin gjate kryerjes se punes .Cfar do lloje pasigurie do te raportohet tek administrator i shoqerise I cili me pas mund te marre masa ndeshkuese.

NENI 10

Te drejtat dhe detyrimet e punedhenesit:

- a. Hartimi dhe njoftimi I procedurave te organizimit dhe sigurimit te vendit te punes.
- b. Perpilimi I shkresave ne procedurat e sigurimit
- c. Analiza dhe plotesimi I te gjithë formularve qe u perkasin aksidenteve ne pune dhe ndodhive te tjera te rrezikshme qe lidhen me to
- d. Bashkrendimi I stervitjes se personelit

Te drejtat dhe detyrimet e punemarresit.

Punetoret duhet te perdorin mjetet e sigurise personale gjate te gjithë kohes se punes. Perdorimi I detyrueshem te mjeteve te sigurise personale nga ana e punonjesve duhet te jete si me poshte:.

- a. Veshja e Jelekut
- b. Vendosja e rripit te sigurimit te gjate montimit
- c. Veshja e kepuceve te sigurise kunder rreshqitjes
- d. Vendosja e kaskes (kokores)ne cdo kohe
- e. Perdorimi I dorezave
- f. Vendosja e syzeve

Punonjesit kane per detyre gjate orarit te punes te perdorin veshjet dhe veglat e sigurimit teknik sidomos gjate punes ne skela ne montimin e fasadave te jashtme (ne raste te moszbatmit te ketije urdheri do te penalizohen personat pergjegjes.)

Punemarresi ka te drejte:

1. Te kerkoje plotesimin nga ana punedhenesit te kushteve qe percaktojne rregulloren e teknikes se sigurimit dhe mbrojtjes ne pune.
  2. Te mos zbatoje urdherat e dhena ose detyrat qe i ngarkohen kur sheh qe egzistone rreziku i aksidentit dhe masat parandaluese per menjanimin e tije jane te pa mjaftueshme
  3. Gjate montimit te skelave apo pajisjeve te tjera te nevojshme per punen ne tunel duhet te kryhet montimi I tyre duke respektuar rregullat e sigurimit teknik, ne cdo moment punetori duhet te kete vendosur pajisjet e siperpermendura.
  4. Ndalohet lenja e elementeve te skelave pa u fiksuar perfundimisht ose pa marr masa per per forcimin.
-

5. Ne rastet e punimit ne lartesi punetoret qe montojne skela apo elemente te tjere te nevojshem duhet te pajisen me rripa sigurimi te duhet ti mbajne te lidhur vazhdimisht.
6. Ndalohet rreptesisht vendosja e armaturave pa mbeshtetje sigurie
7. Vendosja e armaturave te behet ne vend nga skela
8. Punetoret qe duhet te transportojne skelat, armaturat apo elemente te tjere te nevojshem ne vendin e punes duhet te pajisen me doreza
9. Punetori qe punon ne lartesi te objektit duhet te pajisen me rripa sigurimi dhe me kaske
10. Ndalohet lenja e veglave te punes ne dyshemet e skelave, veglat e imta te mbahen ne kasete e posaqme ndersa mesataret, shabllonet etj, lihen hozinotalisht ne dyshemen e skelave por pa penguar levizjen
11. Gjate saldimit punetoret duhet te pajisen me size mbrojtese
12. Punonjesit duhet te bejne raportim i cdo lloje problem qe mund te hasin ne kanter.

NENI 11

DETYRAT DHE TE DREJTAT E INXHINERIT TE SIGURIMIT TEKNIK JANE SI ME POSHTE

1. Mbykqyrja e kryerjes se procesit te punes dhe verifikimi I pajtueshmerise me legjislacion ne fuqi qe lidhet me sigurimin dhe me ate qe kerkon punedhensi.
2. Dhenja e keshillave punonjesve per ruajtjen e sigurimit ne vendet e punes
3. Takime me drejtorin dhe pergjegjesit me qellim qe keta te fundit te informohen ne lidhje me regjimin e sigurimit
4. Kontrolli I kryerjes se procesit te punes, zhvillimi I vizitave te herpashershme ne kantier dhe raportimi I shkeljeve te mundshme
5. Dhenja e mjeteve te sigurise personale punonjesve
6. Raporti te gjitha parregullesive qe verehen gjate procesit te punes ,duke i shoqeruar ato edhe me propozimet per veprime permirsuese
7. Cdo mbykqyres do te jete pergjegjes per dhenjen e udhezimeve te pershtatshme punonjesve qe gjenden ne mbykqyrjen dhe kontrollin e tij, ashtu si dhe per kryerjen e sigurt te procesit te punes qe lidhen me ta
8. Ne raste se ndonje punonjes nuk pranon te kryej nje pune apo te perdor ndonje vegjel aparat apo pajisje, kete refuzim do te raportoje menjeher tek pergjegjesi.
9. Pergjegjesi ose dikush nga persanat e tjer kopotent qe do te merren me nje raportim te till, do te kaloje menjeher ne hetim te qeshtjes.
10. Do te siguroje rregullimin e menjehershem dhe pa vonesa te cfar do rrethane te pasigurt pune, ose
11. Nese procedurat e mesiperme nuk e zgjidhin ceshtje dhe dikush nga punonjesit vijojne te mos pranoje kryerjen e ndonje pune, pergjegjesi do te hetoje ceshtjen ne prani te punonjesit qe te formuloje raportin.

NENI 12 Kontrolllet e sigurimit dhe takimit

Gjate kohes se kryerjes procesit te punes ,pergjegjes duhet te zhvilloje disa takime ne te cilet duhet te marr pjes te gjitha pjestaret kryesore te personelit ,me qellim qe te informohen ne lidhje me te gjitha problemet qe i perkasin sigurimit.

---

1. Qellimi i ketyre takimeve qe organizon inxhineri i sigurimit eshte kordinim dhe shkembim i mendimeve me personelin kryesor si dhe perpiulimi I dokumentave perkatese lidhur me to I cili firmoset nga gjithe pjesmarresit.
2. Inxhineri I sigurimit ose pergjegjesi duhet te kryej kontrole te herpashershme me qellim qe te vertetoje nese sjelljet dhe veprimet jane ose jo ne pajtimme te gjitha rregullat e sigurimit .Nese inxhineri I sigurimit ose pergjegjesis I grupit verteton raste dhe sjellje jo te mire do te kryhet nje takim me qellim qe ato te analizohen dhe te merren vendime per masat e korrigjimit te gjendjes,neqoftese gjate inspektimit qe pas takimit Inxhinerat e Sigurimit ose pergjegjesit e grupit verteton se nuk jane zbatuar vendimet qe u moren per korrigjim atehere kete e raporton menjeher tek administrator.
3. Juristi ka te drejte te shkoje per inspektim te herpashershem ne kanter per te ndjekur ecurine e znatimit teknik nese gjate inspektimit juristi konstaton shkelje te rregullave te sigurimit ky I fundit mbane nje process verbal I cili firmoset nga palet. Me pas do te vendoset percaktimi I masave ndeshkuese ndaj personave pergjegjes.

NENI 13

Raportimi i Mospajtimit

1. Ne rastese se vertetohet kryerja e procesit te punes ne kundershtim me rregullat e sigurimit, inxhineri I sigurit duhet te pergadis dhe te nenshkruaj nje “Raport Mospajtimi”ne te cilin do te pershkruaj ku qendron mospajtimi do te percaktoje veprimet e kerkuara per ndreqjen e situates. kete raport e derzon tek administrator.
2. Do te duhet te ndermarr menjeher veprimet e domosdoshme per te rregulluar gjendjen. Inxhineri I sigurimit, juristi I montimit ose ndonje nga bashkpunetoret e tij, do te vlersoje dhe do te kontrolloje nese jane kryer veprime ne fjalt per ndreqjen e gjendjes, ne vijim do te shenoje afatet perkatese per ndreqjen e gjendjes ne raportin e mospajtimit.
3. Ne raste shkaktohet aksident ky duhet te raportohet tek inxhineri I sigurimit, ky raport duhet te behet ditet qe u shkaktua, me qellim qe te kryhen kerkimet e duhura. Sapo te perfundoje procesi I punes, inxhineri I sigurimit duhet te informohet per gjithe procesin e punes se kryer.
4. Mund te hartohet nje raport statistikor lidhur me aksidentet e shkaktuara gjate kryerjes se procesit te punes. Drejtori I pergjithshem dhe pergjegjesit e sektorit qe pergjigjen per perfundimin e procesit te punes se kryer dhe te mbahet nje kopje e raportimit te mesiperme me qellim qe te formuloje nje metodologji parandalimi te aksidenteve ne pune.
5. Duhet te plotesohet dhe te shqyrtohen te gjitha dokumentat perkatese te sigurise. Te gjitha aksidentet duhet te analizohen, ndersa raporti duhet ti kaloje per gjykim komisionit perkates me qellim shqyrtesimit e metejshem dhe marrjen e vendimeve perkatese.

6. NENI 14 Inspektimi Brenda Shoqerise

1. Do te zhvillohen inspektime te herpashershme te te gjitha mjediseve te punes neper kantiere, perfshi ketu dhe ato te ndertesave, konstrukteve, veglave, makinerive dhe pajisjeve ose praktikave te punes.
  2. Mekanizmat, vegla dhe elementet e pajisjeve inspektohen sipas keshillave te konstruksionit ose siq percaktohet ndryshe nga kerkesat ligjore. Inspektimie te veqanta do te zhvillohen kur paraqitet nje rast demtimi apo aksidenti. Ne raste se gjate ketyre inspektimeve vertetohen se kushtet e punes nuk jane te sigurta ose paraqesin rreziqe, atehere ato ndryshohen apo zevendesohen menjehere.
-

3. Ne raste se dikush konstaton kushte pune apo veprime jot e mira ose te rrezikshme ,atehere duhet te raportoje tek pergjegjesi I ggrupit sa me shpejt te jete e mundur .Pergjegjesi I grupit qe merr kete raport ,merr masa per sigurimin dhe zbatimin e menjehershem te masave korigjuese.
4. Ne raste se kerkohet nje veprim urgjent per rregullimin e nje rrethane qe perben burim te drejtperdrejt rreziku per punonjesit, me kete rrezik do te perballen vetem ata punonjes qe disponojne formimin e pershtatshem dhe qe kane marr udhezime per rregullimin e rrethanave te rrezikshme te punes.

III- MJEDISI I VENDIT TE PUNES

Shoqeria duhet te siguroje plotesimin e te gjitha kushteve te meposhtme lidhur me mjedisin e vendeve te punes.

NENI 15

1. Ne te gjitha vendet e punes do te tregohen vendet e sigurta te hyrjes dhe daljes te cilat duhet te jene te pershtatshme me rrethanat qe mbizoterojne ne vendin e punes dhe punonjesit ne keto vende nuk te perdorin ne asnje menyre tjeter hyrje apo dalje qe mund te perbejne rrezik.
2. Do te tregohen hyrje rreziku per cdo vend pune kur nje kryerje jo normale e procesit te punes ,ka te ngjar te provokojte rrezik te drejt perdrejt ndaj punonjesve dhe ku mjetet e zakonshme te daljes mund te jene te rrezikshme ose te pa sigurta.
3. Ne rast rreziku do te projektohen ne menyre te pershtatshme vende per daljen e shpejt dhe te pa rrezikshme nga nje vend I caktuar dhe te cilat duhet te njihen lehtesisht nga punonjesit.

NENI 16

Kushtet e vendit te punes dhe riparimet e mundshme

1. Vendi i punes ne te gjitha pjeset perberse duhet te pershtatet me natyren e puneve qe do te kryej
2. Siperfaqja dhe vellimi i vendit te punes duhet te jene te mjaftueshme per punemarresin qe ai te kete mundesi te kryej punen ne siguri te plote dhe pa penguar qarkullimin ne mjedis.
3. Punedhensi duhet te siguroje qe objekti te jete I forte, I qendrueshem dhe ne gjendje te mire Ato duhet te mbahen vazhdimisht ne gjendje te paster ne menyre qe te siguroje pastertine, parandalimi dhe mbrojtja nga zjarri te punedhensesve dhe njerzve te tjere nga cdo lloje infeksioni .Kontrolli dhe mirmbajtja e tyre duhet te behet ne menyre periodike.
4. Objekti duhet te kontrolllohen periodikisht per te eliminuar dhe zevendesuar pjeset qe paraqesin rrezikshmeri per jeten dhe shendetin e punemarresve, makinerit ose produktete e gatshme.
5. Shoqeria ve ne dispozicion te punemarrsve te gjitha mjetet e nevojshme manuale dhe mekanike qe te letesojne mbajtjen e peshave te renda. Shoqeria nuk do te lejoje qe nje punemarres I vetem te mbaje nje peshe me te rende se 50 kg.

NENI 17 Ambjenti rrethues

1. Kalimet, korridoret, dyert dhe daljet ne raste rreziku duhet te jene te lira nga cdo pengese matriaesh ose objektesh qe pengojne qarkullimin e njerezve ne rast zjarri.
2. Hapsirat apo boshlleqet te cilat perbejne rrezik per rrezimin e personave ose pajisjeve do te duhet te mbulohen posaqerisht.

3. Vendet e punes qe ndodhen neper kate ose nen toke duhet te kene gjithmone shkalle me gjersi te mjaftueshme me nbeshtetes ose parmak mbajtes.

NENI 18

Detyrat te drejtat dhe pergjegjesit per sigurimin teknik dhe mbrojtjen ne pune.

• Inzhineri, Tekniku i Objektivit

1. Organizon punen ne perputhje te plote me tekniken e sigurimit ne pune ne objekt.
  2. Kontrollon vete dhe ne raste te veqanta me komision te ngritur prej tij; skelat, shkallet, konstruksionet e pajisjeve ngritese, makinerit ,mjetet, dhe pajisjet e punes dhe lejon te vihen ne shfrytzim ato vetem nese jane ne perputhje me kerkesat e rregulloreve te teknikes se sigurimit ne pune.
  3. Per cdo proces pune qe fillon rishtazi (montim) ben kujtesen per masat mbrojtese te cituara me siper.
  4. Ka te drejte te mos filloje pune ose te urdheroje ndalimin e saje ne objekt, kur vihet re se vazhdimi I saj paraqet rrezikshmeri per jeten e punonjesve nga mungesa e mjeteve mbrojtese.
  5. Pergjegjesi per sigurimin dhe shperndarjen e mjeteve mbrojtese individuale te domosdoshme per realizimin e detyres pa rrezik.
  6. Nuk lejon qe procese pune te veshtira dhe me rrezikshmeri te larte te kryhen me me pak se dy punetor.
  7. Informon ne vazhdimsi administratorin, per veshtirsite dhe problemet qe hasin gjate zbatimit te rregullores se sigurimit teknik dhe mbrojtjes ne pune.
  8. Ne punime ne lartesi ndalohet puna e punetorve pa kaluar kontrollet mjeksore.
  9. Gjate vendosjes se armaturave apo skelave ndalohet kategorikisht lenia e tyre pa ndoje lidhje siguroese.
  10. Kur punohet ne lartesi me te madhe eshte e detyrueshme qe skelat te kene brezat e sigurimit te jene te mbuluara.
  11. Kur punimet kryhen ne skela ne disa kate ndalohet puna me dy ose me shume punetor ne te njejtin vertikale.
  12. Punetoret dhe specialistet kur paraqiten ne frontin e punes duhet te kene me vete veglat e punes dhe instrumentat e thjeshte mates ne pershtatje me detyren qe do te plotesoje. Pergjegjesi I grupit duhet te kontrolloje veglat e punes specialisteve dhe punetorve perpara se te fillojne punen dhe te mos lejoj fillimin e saje ne raste se ata mungojne.
  13. Veglat dhe pajisjet e punes qe perdorin punetoret dhe specialistet duhet te jene te rregullta dhe conform kushteve teknike apo standarteve te prodhimit, ne raste se ato jane te demtuara, te papershtatshme dhe jashte standarteve duhet te hiqen nga perdorimi.
  14. Ndalohet puna me pajisje mekanike mbi skela te improvizuara.
  15. Trupi I pajisjeve elektrike duhet te tokezohen kur punon ne vende me lageshtire dhe ne afersi te konstruksioneve metalike te tokzuara.
  16. Kur punohet me pajisje elektrike, perdoruesi duhet te kete doreza dhe galloshe ose duhet te punoje mbi dysHEME te izoluar.
-

17. Kur punimet e saldimit kryhen ne lartesi duhet te perdoren skela te varura dhe brezart e sigurimit.
18. Ne raste te kryerjes se punimeve ne lartesi pa skela, punetoret duhet te pajisen me breza sigurimi, me kepuce gome dhe qanta speciale per majtjen e veglave.
19. Montatori dhe drejtuesi teknik duhet te kete matriale teknike mbi aftesine ngritese te montimit qe ndodhen ne sheshin e montimit (vinca, polispaseve, makarave, parakove, si dhe mjeteve te tjera qe sherbejne ne montimit, litarve, zingjirve gangjave etj) me qellim qe te perdore ate qe pershtatet peshes qe ai ka per te ngritur.
20. Ndalohet rreptesisht qe kabllot ose percjellesit elektrik te qndrojne shtrire neper dysheme .Ato duhet te ngrihen mbi 2 m nga toka.
21. Ngritja e punetorve nepermjet skelave gjithashtu dhe zbritja si dhe me anet te litarve dhe puna mbi litar eshte e ndaluar ne cdo rast duhet te perdoren shkallet.
22. Gjate kohes se punes ne djepat e varur ndalohet qendrimi I njerezve ne djep dhe ne te gjitha rruget e kalimit, poshte tyre te rrethohen, mbyllen.

Punedhenesi eshte I detyruar te respektoj kerkesat e manualit perkates per sigurine dhe shendetin ne pune.

5) Termat e Manualit per Sigurimin Teknik dhe Shendetit ne Pune.

Jane te detyrueshme dhe punonjesit duhet ti nenshtrohen ketyre termave dhe ti permbahen ne menyre te rrepte te procedurave te parashikuara. Mos permbajtja ose mos zbatimi i cdo termi i cdo procedure te sigurimit teknik dhe shendetit detyron ndeshkimin e punonjesit sipas denimeve qe parashikon ne Regulloren e Brendshme te Shoqerise dhe arrijne sipas rendesise se shkeljes se termave ne penaliteyin e perjashtimit.

TE DETYRUESHME PER PERDORIM

- Perdorimi I kaskes mbrojtese ne pune eshte I detyrueshem.

- Perdorimi I kepuceve te sigurimit kunder rreshqitjes jane te detyrueshme perdorja e tyre gjate proceseve te punes.

- Perdorimi i rrypave te sigurimit eshte I detyrueshem kur kryhen punime ne lartesi ne skela.

- Perdorimi i jelekve eshte po ashtu shume e rendesishme gjate proceseve te punes.

- Perdorimi i dorezave eshte i detyrueshem per punonjesit gjate proceseve te punes me hekur dhe beton qe te mos kene kontakt.

- Perdorimi i kufjeve ne raste se gjate proceseve te punes ka zhurma

- Uniforma e punes sic jane kombinoshte jane te rendesishme sepse bejne dallimin e punonjesve ne kanter nga nerez qe mund te jene kalimtar te rastit,eshte e rendesishme dhe e detyrueshme per punonjesit te kene nje uniform te caktuar.

